

भारतीय विद्यालय मस्कत
FIRST TERM EXAMINATION

कक्षा 8

संस्कृत (Third Language)

समय 2 घंटे

दिनांक 14/9/17

अंक 80

खण्ड क

1 एक पदेन उत्तरत। Answer the following questions with one word:

4

- क वृक्षाः केषां आगाराः सन्ति।
ख अखिले विश्वे कस्य प्रचारः विलोक्यते।
ग जीवनस्य आधाराः के सन्ति।
घ अन्तर्जाल-जालकार्यं आलिभाषायां किं कथयति।

2 पूर्ण वाक्येन उत्तरत। Answer the following question in a single sentence.

6

- क तुलसीपादपे कीदृशी क्षमता उपलभ्यते।
ख सीसीडीकैमरा यन्त्रेण वयं किं कर्तुं शक्नुमः।
ग मनुष्यः केन पालनेन स्वस्थः भवति।

3 रिक्तस्थानि पूरयत। Fill in the blanks:

5

- क वसन्तकाले अत्र गास्यन्ति।
ख संडगकस्य महिमा केनापि न शक्यते।
ग वृक्षाः फलानां पुष्पाणां औषधीनां च सन्ति।
घ यदि वयं फलानि तर्हि स्वस्थाः भवामः।
ङ संडगणक विना विश्वस्य कर्तुं न शक्यते।

4 विकल्पेभ्यः उचितं पदं चित्वा उत्तरत। Choose the correct answer from the options given.

10

- क जीवनस्य आधाराः के सन्ति।
ख वृक्षाः कस्य सन्तुलने सहायकाः सन्ति।
ग अखिले विश्वे कस्य प्रचारः विलोक्यते।
घ किम् उद्घाटय वयं गृहे स्थिताः अपि वस्तूनि कर्तुं शक्नुमः।
ङ जनाः कस्य पक्वानि अपक्वानि वा फलानि खादन्ति।
च किं नाम वृक्षः दिवानक्तम् औषजनं यच्छति।
छ अश्वत्थस्य कः भागः औषधिरूपेण प्रयुज्यते।
ज भारतवर्षे जनाः स्वगृहे किं नाम पादपम् आरोपयन्ति।
झ वृक्षाः केभ्यः अन्नवस्त्राणि यच्छन्ति।
ञ आमलक फलानां सेवनेन कः वर्द्धते।
- ख गाः क वृक्षाः क पशवः।
भोजनस्य क पर्यावरणस्या क जीवनस्य।
दूरदर्शनस्य क प्रकृतेः क संडगणकस्य।
आपणं क कम्प्यूटरं क वाद्य-यन्त्रम्।
आमलकस्य क अश्वत्थस्य क कदली वृक्षस्य।
कदली वृक्षः क निम्बः क अश्वत्थः।
त्वक् क फलम् क पत्रम्।
सिम्बम् क तुलसीपादपम् क अश्वत्थम्।
जीवेभ्यः क पशुभ्यः क वृक्षेभ्यः।
धनं क आयुः क स्वास्थ्यः क आयुः।

5 अधोलिखित शब्दानां अर्थ हिन्दी भाषायां लिखत ।

10

Write the meaning of given words in Hindi:

क आगाराः ख अश्वत्थः ग ओषजनं घ रक्षणम् ड त्वक्
च मालिन्य छ वर्द्धते ज अन्वेषयामि झ उपकुर्वन्ति ज प्रेषयितुम्
खण्ड ख

6 आम्रकन इति लिखत । State true or false for the given statements:

5

क तुलसीपादपेषु ज्वरनाशिका क्षमता न उपलभ्यते ।

ख बिल्ववृक्षः तु अमृतवृक्षः इति कथ्यते ।

ग सङ्गणकं विना अपि विश्वस्य कल्पना कर्तुं शक्यते ।

घ कदलीवृक्षः 'बोधिवृक्षः' अपि कथ्यते ।

ड क्रम्युटर तु आश्चर्यस्य पराकाष्ठा न अस्ति ।

7 प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचित धातुरूपं लिखत ।

5

Choose and write the correct form of root from the box:

क श्वः विद्यालये अवकाशः । भविष्यति भवति आसीत्

ख छात्रौ गुरुं प्रश्नं । अपृच्छत अपृच्छतः अपृच्छताम्

ग जनाः गीतम् । गायतः अगायत गायन्ति

घ वयं नित्यम् स्नानम् । कुर्वन्ति कुर्मः कुरुत

ड आचार्याः नित्यम् । अशिक्षयत् शिक्षिष्यन्ति शिक्षयन्ति

8 अशुद्ध वाक्यानि शुद्धं कुरु । Correct the following sentences:

5

क रमेशः जनकेन सह आपणम् गच्छामः ।

ख वयं स्वगृहेषु वसामि ।

ग युवाम् विद्यालये पठन्ति ।

घ ते केन सह पठिष्यथ ।

ड तौ अपठत ।

9 अधोलिखित पदानां विभक्ति वचनं च लिखत ।

5

Write the Case and Number of the following word given.

क छात्रौ ख साधून् ग गजस्य घ बालाभिः ड विद्यालये

10 अधोलिखित प्रकृतिं प्रत्ययं पृथक् कृत्वा लिखत । Disjoin the root n suffix:

3

क पठित्वा

ख खादित्वा

ग आगत्य

ख) अधोलिखित प्रकृतिं प्रत्ययं संयुक्तं कृत्वा लिखत । Join the root n suffix: १

- क) दृश् + क्त्वा
ख) वि + जि + ल्यप्

11 क) अधोलिखित पदानां उपसर्ग धातुं च पृथक् कृत्वा लिखत । ३

- क) अनुगच्छति
ख) दुर्दशा
ग) अभिव्यक्त

ख) अधोलिखित उपसर्ग संयुक्तं कृत्वा लिखत । १

- घ) प्रति + वदति
ङ) उत् + पतति

12 क) अधोलिखित पदानां संधिच्छेदनं कृत्वा लिखत । Disjoin the sandhi: १

- क) भानूदयः ख) कृष्णार्जुनः

ख) अधोलिखित पदानां संधि कृत्वा लिखत । Join the sandhi: ३

- क) हिम + आलयः ख) कवि + ईश्वरः ग) लघु + उर्मिः

13 अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टप्रश्नान् उत्तरत ।

Answer the following question based on passage: ५

प्रातःकालः भवति । सूर्यः पूर्वदिशायाम् उदयति । सर्वत्र प्रकाशः प्रसरति । मंदः शीतलः च पवनः वहति । पक्षिणां कलरवः आनन्दं जनयति । जनाः स्वे स्वे कार्ये लग्नाः भवन्ति । उद्यानेषु पुष्पाणि विकसन्ति भ्रमराः च गुञ्जन्ति । केचन् जनाः भ्रमणाय गच्छन्ति व्यायामं च कुर्वन्ति । प्रातःकालस्य वातावरणं स्वच्छं सुव्रदं च भवति ।

प्रश्नाः-

- क) केषां कलरवः जनयति
ख) सूर्यः कस्यां दिशायाम् उदयति
ग) प्रातःकाले वातावरणं कीदृशं भवति
घ) पुष्पाणि कुत्र विकसन्ति
ङ) भ्रमराः कुत्र गुञ्जन्ति

15 साधु' तृतीया तु सप्तमी शब्दरूपाणि लिखत । ५